

Bruxelles, 16.10.2019
COM(2019) 481 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN ȘI CONSILIU**

**Raport referitor la progresele înregistrate cu privire la punerea în aplicare a Agendei
europene privind migrația**

1. INTRODUCERE

În urmă cu patru ani, Uniunea Europeană s-a confruntat cu o provocare deosebită, iar în decurs de doi ani aproximativ două milioane de persoane au ajuns pe țărmurile sale, în căutarea unui refugiu sau a unei noi șanse, riscându-și adesea viața pentru a scăpa de războaie, de opresiunea politică sau de sărăcie. Ca răspuns la tragedia umană din Marea Mediterană, UE a luat măsuri rapide și hotărâte pentru a evita pierderea de vieți omenești pe mare. La momentul respectiv, UE nu avea însă o politică colectivă în materie de gestionare a migrației și de securitate a frontierelor.

S-a constatat rapid că provocările legate de migrație nu puteau fi rezolvate de statele membre în mod individual și că singura abordare eficientă consta în găsirea unor soluții la nivel european. În mai 2015, Comisia Europeană a prezentat o agendă europeană cuprinzătoare privind migrația, menită să abordeze provocările imediate și să ofere UE instrumentele necesare pentru o mai bună gestionare a migrației pe termen mediu și lung în ceea ce privește migrația neregulamentară, frontierele, azilul și migrația legală. De atunci, Agenda europeană privind migrația a orientat activitatea Comisiei, a agențiilor UE și a statelor membre. În acest mod, a fost creată o nouă infrastructură la nivelul UE în domeniul migrației, cu noi norme, noi sisteme de coordonare și cooperare, precum și sprijin operațional și financiar direct din partea UE. Deși rămân încă multe de făcut, progresele înregistrate în ultimii ani nu trebuie subestimate.

Principalele progrese înregistrate de Agenda europeană privind migrația

- **Trecerile neregulate ale frontierelor** UE au scăzut la 150 000 în 2018 – cea mai mică cifră din ultimii cinci ani. Un rol esențial în această privință l-a avut abordarea inovatoare de a crea parteneriate cu țările terțe, cum ar fi **Declarația UE-Turcia** din martie 2016.
- Acțiunea UE a permis **salvarea de vieți omenești**: din 2015, aproape 760 000 de migranți au fost salvați pe mare, iar peste 23 000 au fost salvați în deșertul nigerian.
- UE a oferit **sprijin concret și rapid** statelor membre care se confruntau cu cea mai mare presiune:
  - **hotspoturile** reprezintă în prezent modelul operațional pentru a oferi sprijin rapid și eficient în punctele-cheie. Cinci hotspoturi sunt operaționale în Grecia și patru în Italia;
  - **finanțarea internă** alocată de UE migrației și frontierelor a crescut de peste două ori de la începutul crizei, ajungând la peste 10 miliarde EUR;
  - 34 700 de persoane au fost **transferate în cadrul UE** din Italia și Grecia, prin mecanisme specifice. De asemenea, 1 103 persoane au fost transferate din vara anului 2018 în cadrul unor transferuri voluntare, această operațiune fiind coordonată de Comisie începând cu ianuarie 2019.
- Noua **Agenție Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă** a ajutat statele membre să protejeze frontierele externe ale UE. În prezent se desfășoară a doua etapă de reforme, în scopul de a spori capacitatea agenției printr-o rezervă permanentă compusă din 10 000 de membri ai personalului operativ.
- UE a consolidat modalitățile legale de **relocare** în statele membre a persoanelor care au nevoie de protecție internațională, aproape 63 000 de persoane fiind relocate din 2015.
- UE a oferit protecție și sprijin pentru milioane de refugiați în țări terțe:
  - **Instrumentul pentru refugiați din Turcia** aduce rezultate pe teren: în Turcia sunt în desfășurare 90 de proiecte, prin intermediul cărora se oferă sprijin zilnic pentru aproape 1,7 milioane de refugiați și se construiesc școli și spitale noi;
  - **Fondul fiduciar regional al UE ca răspuns la criza siriană** finanțează peste 75 de proiecte care oferă asistență medicală, educație, mijloace de subsistență și sprijin

socioeconomic refugiaților sirieni, persoanelor strămutate în interiorul țării și comunităților-gazdă din întreaga regiune;

- eforturile pentru ameliorarea condițiilor îngrozitoare din **Libia** au inclus evacuarea a peste 4 000 de persoane, precum și returnarea voluntară a peste 49 000 de persoane din 2017; Grupul operativ Uniunea Africană - Uniunea Europeană - Organizația Națiunilor Unite a servit drept model de parteneriat inovator în această privință;

- 210 proiecte desfășurate în 26 de țări, finanțate de **Fondul fiduciar al UE pentru Africa**, aduc rezultate concrete, inclusiv sprijin de bază pentru peste 5 milioane de persoane vulnerabile.

- Acțiunile de combatere a rețelilor de **introducere ilegală de migranți**, întreprinse pe toate rutele de migrație, inclusiv în Niger, au condus la o scădere majoră a numărului de migranți care intră în Libia din sud.
- Sunt în vigoare acorduri oficiale de readmisie sau măsuri practice de **returnare și readmisie** cu 23 de țări de origine și de tranzit, iar UE oferă sprijin suplimentar pentru a impulsiona eforturile de asigurare a unor returnări efective.

Sunt însă necesare eforturi suplimentare. UE dispune în prezent de sisteme îmbunătățite de control al frontierelor și poate oferi rapid sprijinul financiar și operațional necesar statelor membre aflate sub presiune. De asemenea, UE dispune de noi canale pentru a acorda sprijin persoanelor vulnerabile și a oferi modalități alternative, sigure și legale de acces în Europa pentru persoanele care au nevoie de protecție. Cooperarea în domeniul gestionării migrației cu țările partenere din afara Europei este mai strânsă ca niciodată. Pe baza acestor elemente, trebuie continuate eforturile pentru a defini un sistem durabil care să asigure o gestionare eficientă și umană a migrației, pe măsura provocărilor viitoare, nu în ultimul rând în ceea ce privește stabilirea cadrului adecvat pentru ca Sistemul european comun de azil să fie gestionat în mod responsabil și just. În acest sens, vor fi necesare eforturi suplimentare, iar migrația va rămâne o prioritate pe agenda politică în anii următori.

Prezentul raport va sta la baza discuțiilor Consiliului European din octombrie 2019. Acesta examinează elementele-cheie ale răspunsului oferit de UE din 2015, precum și măsurile luate de UE de la ultimul raport privind progresele înregistrate, publicat în martie 2019¹. Raportul din martie a identificat o serie de măsuri esențiale care trebuiau luate imediat, în special pe rutele mediteraneene, precum și progresele în ceea ce privește eforturile de consolidare a setului de instrumente ale UE privind migrația, frontierele și azilul.

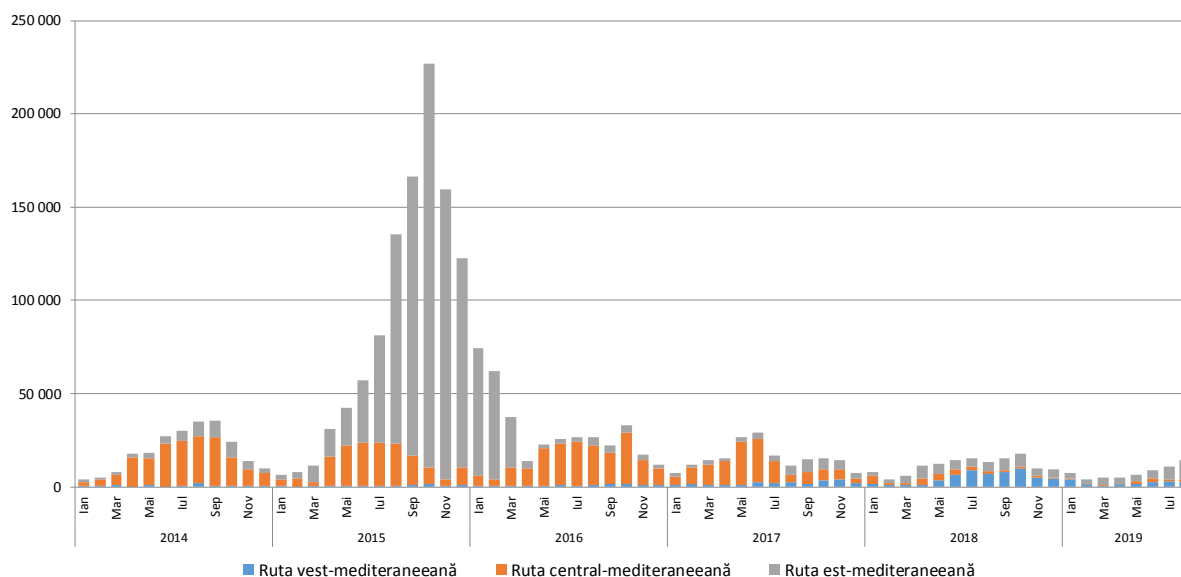
2. SITUAȚIA DE-A LUNGUL PRINCIPALELOR RUTE MIGRATORII

În ansamblu, migrația de pe toate rutele a revenit la nivelurile din perioada anterioară crizei, numărul sosirilor din septembrie 2019 fiind cu aproximativ 90 % mai mic decât în septembrie 2015. Situația rămâne însă instabilă. În primele opt luni ale anului 2019, aproximativ 70 800 de treceri neregulate ale frontierei au fost detectate la frontierele externe ale UE. În plus, conform datelor disponibile la 7 octombrie 2019, aproape 1 100 de migranți au fost declarați morți sau dispăruți în Marea Mediterană.

---

¹ COM(2019) 126 final.

Trecerile neregulate ale frontierei pe cele trei rute principale

Presiunea asupra sistemelor naționale de **azil** s-a stabilizat la o medie lunară de aproximativ 54 000 de cereri de azil în UE+ în 2019, cu mult sub anii de vârf (în perioada 2015-2016 au fost depuse peste 100 000 de cereri pe lună), însă peste cifrele dinaintea crizei².

Ruta est-mediteraneeana

Recent, numărul de sosiri în insulele grecești a crescut semnificativ. De la începutul lui 2019 până pe 6 octombrie, în **Grecia** s-au înregistrat peste 47 500 de sosiri (pe cale maritimă și terestră), o creștere de 29 % față de aceeași perioadă a anului 2018. Nivelul sporit de sosiri s-a înregistrat în principal pe insulele din Marea Egee, cu o accelerare începând cu luna iunie; sosirile la frontiera terestră în 2019 sunt cu 27 % mai mici decât în aceeași perioadă a anului 2018. În lunile iulie, august și septembrie din 2019 s-au înregistrat cele mai mari niveluri lunare de sosiri de la intrarea în vigoare a Declarației UE-Turcia. Aceasta a dus la deteriorarea suplimentară a condițiilor de pe insulele din Marea Egee, unde situația este din ce în ce mai dificilă: la 6 octombrie, în hotspoturile construite pentru a primi maximum 8 000 de persoane se aflau peste 31 000 de persoane, în pofida celor peste 20 000 de transferuri către zonele continentale efectuate anul acesta. În schimb, numărul persoanelor returnate în Turcia în temeiul Declarației UE-Turcia a ajuns la cel mai scăzut nivel din 2016. Cetățenii afgani reprezintă cel mai mare număr de sosiri în insulele din Marea Egee, și anume 41 % din numărul total al sosirilor din 2019. Cetățenii turci au reprezentat cel mai mare număr de sosiri la frontiera terestră în 2019, și anume circa trei sferturi dintre sosiri.

Cipru s-a confruntat cu o creștere a numărului de sosiri în 2019 și în prezent înregistrează cel mai mare număr de sosiri pe cap de locuitor din UE. Până la 29 septembrie, peste 5 700 de sosiri au fost raportate în zonele din Cipru controlate de guvern, după traversarea liniei verzi. Numărul de sosiri cu ajutorul ambarcațiunilor direct din Liban a fost mult mai mic³.

Ruta Balcanilor de Vest

După ce numărul de migranți în situație neregulamentară detectați pe această rută s-a redus la jumătate în perioada 2017-2018, în 2019 s-a înregistrat o creștere a numărului de cazuri de trecere neregulamentară a frontierei în regiunea Balcanilor de Vest. Între ianuarie și august s-

² UE+ înseamnă toate cele 28 de state membre plus Elveția, Norvegia, Islanda și Liechtenstein.

³ 71 de persoane, conform datelor disponibile la 29 septembrie.

au înregistrat peste 6 600⁴ de sosiri neregulamentare în UE. Afganii sunt principala naționalitate, reprezentând peste jumătate din numărul total. În ultimele luni, Bosnia și Herțegovina s-a confruntat cu sosiri săptămânale de până la 900 de persoane. În ciuda acestei creșteri a numărului de sosiri neregulamentare pe ruta Balcanilor de Vest, situația rămâne departe de cea din 2015 și 2016.

Ruta central-mediteraneeană

În ansamblu, numărul de sosiri neregulamentare rămâne scăzut pe ruta central-mediteraneeană, în pofida unei creșteri semnificative a numărului de sosiri în **Malta**, care a înregistrat peste 2 800 de sosiri până la 6 octombrie 2019, o creștere de aproape trei ori față de aceeași perioadă a anului 2018.

Totalul sosirilor în Italia și Malta până la 6 octombrie 2019 este puțin sub 11 000, o scădere de peste 52 % în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut. Sosirile în **Italia**, puțin sub 8 000 până la 6 octombrie 2019, au fost cu aproximativ două treimi mai scăzute față de aceeași perioadă din 2018. Până în prezent, Tunisia a fost țara principală de plecare spre Italia în 2019, urmată de Libia. Paza de coastă libiană continuă să intercepteze și să salveze un număr mare de persoane pe mare – în 2019 au fost raportate peste 7 100 de persoane până în prezent (totalul pentru 2018 a fost de aproximativ 15 000). Cetățenii tunisieni au reprezentat cel mai mare număr de sosiri în Italia în 2019, și anume 28 % din total.

Ruta vest-mediteraneeană/atlantică

În timp ce **Spania** a înregistrat în 2018 cel mai mare număr de sosiri neregulamentare în UE, cu aproape 64 300 de sosiri, din februarie 2019 sosirile lunare au scăzut în mod semnificativ față de 2018. Numărul total de sosiri în Spania până la începutul lunii octombrie 2019 a fost de aproximativ 23 600, o scădere de 47 % față de aceeași perioadă din 2018. Un factor major au fost investițiile în relațiile UE-Maroc, inclusiv acordarea unui sprijin financiar substanțial din partea UE pentru gestionarea frontierelor și combaterea migrației neregulamentare. Datorită acestui sprijin, guvernul marocan a putut să consolideze controalele la frontieră și să combată rețelele de introducere ilegală de migranți.

Până în prezent, Marocul a fost principala țară de origine a migranților în situație neregulamentară care au sosit în Spania în 2019, reprezentând aproximativ 30 % din total, urmat de Algeria, Guineea, Mali și Côte d'Ivoire. Marea majoritate a migranților în situație neregulamentară care au sosit în Spania au plecat din Maroc, deși a existat o ușoară creștere recentă a sosirilor din Algeria.

Situația privind azilul

În primele nouă luni ale anului 2019 au fost depuse peste 500 000 de cereri în UE+ (o ușoară creștere față de aproape 497 000 în aceeași perioadă a anului 2018). Până acum principalele țări de primire în 2019 au fost Germania, Franța, Spania, Grecia și Regatul Unit, reprezentând peste 72 % din total. În 2018, principalele țări de origine au fost Siria, Afganistan și Irak, iar în 2019, Afganistan, Siria și Venezuela. În prima jumătate a anului 2019 au fost emise 96 800 de decizii pozitive în UE+⁵. Rata de recunoaștere a deciziilor în primă instanță în perioada februarie – iulie 2019 a fost de 34 %⁶.

Din acest număr semnificativ de cereri, o parte sunt cereri depuse ca urmare a deplasărilor secundare, ceea ce înseamnă că persoane care au fost înregistrate într-un stat membru depun apoi o cerere în alt stat membru. Deși în prezent evaluarea deplasărilor secundare se bazează

⁴ <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-map/>.

⁵ Sursă: Eurostat.

⁶ <https://www.easo.europa.eu/latest-asylum-trends>.

în principal pe date care se referă exclusiv la cereri, și nu la persoane (iar o persoană ar fi putut să depună cereri în mai multe state membre), în primele nouă luni ale anului 2019, în baza de date Eurodac au fost înregistrate peste 280 000 de rezultate pozitive străine. De fapt, deși principalele țări de primă intrare, precum Italia și Grecia, înregistrează cel mai mare număr de înregistrări existente, Franța și Germania rămân principalele țări de destinație pentru deplasările secundare, cu cel mai mare număr de rezultate pozitive înregistrate.

3. SPRIJINUL UE PENTRU STATELE MEMBRE ȘI ACȚIUNILE DE-A LUNGUL PRINCIPALELOR RUTE

- **Ruta est-mediteraneeană**

Declarația UE-Turcia din martie 2016 și Instrumentul pentru refugiații din Turcia

Turcia este un partener-cheie al UE, inclusiv pentru gestionarea migrației în Mediterana de Est. Din martie 2016, Declarația UE-Turcia a jucat un rol esențial pentru asigurarea unei abordări comune eficace de către UE și Turcia a fluxurilor de migrație neregulamentară în zona Mediteranei de Est. Declarația a continuat să producă rezultate concrete în ceea ce privește reducerea trecerilor neregulate și periculoase, precum și a numărului de vieți pierdute în Marea Egee. Chiar dacă numărul sosirilor în Grecia pe mare și pe uscat în a doua jumătate a anului 2019 a crescut, situația nu este comparabilă cu numărul sosirilor din 2015. La fel de important, Declarația a oferit sprijin la scară largă refugiaților sirieni și comunităților-gazdă din Turcia și a permis relocarea în condiții de siguranță a refugiaților sirieni din Turcia în Europa.

Turcia găzduiește cea mai mare populație de refugiați din lume – aproximativ 4 milioane de persoane⁷ – iar UE le oferă un sprijin vital persoanelor aflate în dificultate prin intermediul **Instrumentului pentru refugiații din Turcia**, căruia i s-au alocat 6 miliarde EUR. Fondurile UE sprijină în prezent 90 de proiecte în desfășurare, iar 30 de proiecte suplimentare vor fi lansate în 2020. Instrumentul are o abordare inovatoare, bazată pe implicarea deplină a statelor membre și a Turciei în identificarea proiectelor vizate, precum și pe proceduri rapide pentru accelerarea rezultatelor⁸. Multe proiecte vor continua să ofere sprijin până în 2024-25. Instrumentul a oferit un răspuns rapid pentru a acoperi nevoile esențiale și este clar că multe dintre aceste nevoi vor persista în viitorul apropiat.

Instrumentul pentru refugiații din Turcia: acțiuni-cheie în desfășurare
• aproape 1,7 milioane de sirieni beneficiază de sprijin pentru nevoile cotidiene de bază;   • peste jumătate de milion de copii refugiați beneficiază de sprijin pentru a merge la școală;   • 4 500 de profesori de limba turcă angajați pentru a preda limba turcă unui număr de peste 250 000 de copii;   • prin intermediul unui program de vaccinare au fost vaccinați până în prezent 650 000 de sugari refugiați;   • aproape 40 000 de copii beneficiază de transport pentru a merge la școală;   • aproximativ 1,5 milioane de consultări prenatale deja realizate;   • aproximativ 8,1 milioane de consultații de medicină primară deja realizate;   • construcția a 180 de școli și punerea în funcțiune a 179 de centre medicale pentru migranți sunt în curs de realizare.

⁷ Conform UNHCR, Turcia găzduiește peste 3,6 milioane de refugiați sirieni, precum și aproximativ 360 000 de refugiați și solicitanți de azil din alte țări decât Siria, în principal din Afganistan, Irak și Iran (<http://reporting.unhcr.org/node/2544?y=2019#year>).

⁸ În raportul său privind Instrumentul pentru refugiații din Turcia, Curtea de Conturi Europeană a constatat că, într-un context dificil, instrumentul a reușit să mobilizeze rapid fonduri, care au fost contractate de până la cinci ori mai rapid față de asistența tradițională acordată Turciei prin Instrumentul de asistență pentru preaderare.

La momentul de față, au fost alocate 97 % din fondurile din cadrul instrumentului (se preconizează alocarea sumei totale de 6 miliarde EUR până la sfârșitul anului 2019), plățile totale ridicându-se până în prezent la aproape 3 miliarde EUR⁹. Proiectele care vor demara la începutul anului 2020 vor viza continuarea sprijinului pentru accesul la asistență medicală și educație pentru refugiați, infrastructurile de gestionare a deșeurilor și a apei și sprijinirea integrării pe piața muncii și a oportunităților de angajare oferite refugiaților.

Turcia se confruntă în prezent cu o **creștere a presiunii migrației**, în contextul în care instabilitatea se menține în întreaga regiune. Numărul migranților în situație neregulamentară reținuți de autoritățile turce în 2019 este, până acum, de aproape 270 000¹⁰. În special, s-a înregistrat o creștere a numărului de resortisanți afgani sosiți în mod neregulamentar care au fost reținuți în Turcia. Turcia a anunțat în mai 2019 că intenționează să returneze aproximativ 100 000 de resortisanți afgani în țara lor de origine până la sfârșitul anului și s-a angajat alături de guvernul afgan pentru a ajunge la un acord cu privire la numărul și frecvența returnărilor. Găzduirea refugiaților sirieni într-o situație de strămutare prelungită în Turcia ar reprezenta o provocare pentru orice țară și merită sprijinul necesar.

Abordarea tendințelor migratorii de-a lungul rutei estice

Din 2016, UE a sprijinit dialogul politic dintre Afganistan, Pakistan și Iran în vederea găsirii unor soluții durabile pentru refugiații afgani în țările-gazdă. Aceste eforturi au fost completate prin acordarea de asistență financiară în valoare de 300 de milioane EUR pentru Afganistan, Bangladesh, Pakistan, Iran și Irak¹¹. Scopul este de a sprijini migrații, refugiați, persoanele strămutate în interiorul țării și persoanele returnate, precum și comunitățile-gazdă, și de a ajuta autoritățile publice să gestioneze migrația și să reintegreze în mod durabil persoanele returnate. De exemplu, în Afganistan au fost sprijinite până în prezent aproape 10 000 de gospodării, care cuprind în total 70 000 de persoane, prin acțiuni de dezvoltare a comunităților, formare profesională și stimulare a micilor întreprinderi. De asemenea, se acordă sprijin resortisanților afgani de pe teritoriul Iranului și Pakistanului, de exemplu 45 000 de refugiați afgani beneficiază în prezent de sistemul de asigurări de sănătate din Iran.

Începând cu vara anului 2018, UE și-a extins asistența post-sosire acordată în temeiul Căii comune de urmat privind migrația între Afganistan și UE, pentru a include, pe lângă persoanele returnate din UE, și cetățenii afgani returnați de Turcia. De atunci, UE a oferit sprijin pentru peste 15 000 de persoane returnate din Turcia în Afganistan, oferind consiliere, asistență medicală, cazare temporară, asistență în numerar și continuarea transportului către destinația finală.

În temeiul Declarației, Turcia se angajează să prevină creșterea **fluxurilor de migrație neregulamentară** pe noi rute maritime sau terestre, ceea ce s-a dovedit a fi o provocare, astfel cum a indicat recent creșterea numărului de sosiri în Grecia și Cipru și, anterior, la frontiera terestră cu Bulgaria și Grecia.

⁹ Până în prezent au fost programate 5,8 miliarde EUR (2,23 miliarde EUR sub formă de asistență umanitară și 3,57 miliarde EUR sub formă de asistență fără caracter umanitar), din care 4,2 miliarde EUR au fost contractate și 2,57 miliarde EUR au fost plătite.

¹⁰ Conform Direcției Generale pentru Gestionarea Migrației din Turcia.

¹¹ Măsurile speciale privind migrația și strămutarea din Asia și Orientul Mijlociu adoptate în 2016 și 2017.

Returnarea tuturor noilor migranți în situație neregulamentară din Grecia către Turcia în temeiul Declarației reprezintă o provocare permanentă. Grecia a reușit să returneze doar 1 908 migranți în temeiul Declarației, iar anul acesta ritmul a devenit mai lent, cu aproximativ 100 de returnări. Acesta este un obstacol major în calea progreselor, legat, printre altele, și de procedurile îndelungate de azil aplicabile în prezent în Grecia. Comisia își continuă eforturile pentru a sprijini atât relocările, cât și accelerarea returnărilor. Îmbunătățirea prelucrării cererilor de azil, atât în zonele continentale, cât și pe insule, ar contribui în mod semnificativ la accelerarea returnărilor.

Relocarea refugiaților sirieni în statele membre ale UE în temeiul Declarației a fost un succes evident, peste 25 000 de persoane care aveau nevoie de protecție internațională fiind relocate din aprilie 2016 în 18 state membre. Aceste eforturi ar trebui menținute, iar Comisia va continua să își ofere sprijinul. Comisia a solicitat activarea Sistemului de admisie umanitară pe bază de voluntariat gestionat împreună cu Turcia¹², care ar stimula punerea în aplicare a Declarației UE-Turcia și ar demonstra în continuare angajamentul UE față de aceasta.

Declarația UE-Turcia a inclus, de asemenea, diverse alte aspecte-cheie legate de relațiile UE-Turcia. Un domeniu care a înregistrat noi evoluții este **liberalizarea vizelor**. Criteriul de referință legat de securitatea documentelor a fost finalizat de la adoptarea raportului din martie, iar în prezent mai trebuie finalizate șase din totalul de 72 de criterii de referință. În septembrie 2019, Turcia a făcut noi eforturi pentru îndeplinirea acestor criterii de referință. Comisia continuă să încurajeze eforturile Turciei pentru a îndeplini cât mai curând posibil toate criteriile de referință rămase prevăzute în Foaia de parcurs privind liberalizarea vizelor.

Punerea în aplicare deplină și susținută a Declarației UE-Turcia necesită eforturi continue și voința politică a tuturor părților. Contactele politice recente au subliniat angajamentul Comisiei de a impulsiona în continuare această activitate și de a aborda următoarele etape și provocări pe măsură ce acestea apar¹³. Pe lângă sprijinul pentru refugiații din Turcia, UE sprijină Turcia prin asistența acordată în mod regulat pentru preaderare, cu scopul de a îmbunătăți și mai mult capacitatea autorităților de a gestiona migrația neregulamentară către Turcia și în continuare către UE. Aceasta include sprijinul pentru returnarea voluntară din Turcia și pentru programele de reintegrare, precum și asistența pentru gestionarea integrată a frontierelor. În prezent au loc discuții între Comisie și Turcia pentru a conveni asupra unui sprijin direct suplimentar acordat anul acesta pentru gestionarea migrației.

UE s-a aflat în prima linie a răspunsului umanitar pentru acoperirea nevoilor cauzate de criza din Siria, acordând asistență umanitară în Siria și în întreaga regiune în valoare de 1,6 miliarde EUR între 2014 și 2019. Numai în 2019, UE a alocat 170 de milioane EUR pentru a oferi asistență multisectorială vitală persoanelor vulnerabile aflate oriunde în Siria. În 2018, asistența umanitară a UE a ajuns la aproximativ 9 milioane de beneficiari de pe teritoriul Siriei.

Fondul fiduciar regional al UE ca răspuns la criza siriană

Fondul fiduciar regional al UE ca răspuns la criza siriană reunește contribuții din partea a 22 de state membre, a Turciei și a bugetului UE pentru a sprijini comunitățile-gazdă, refugiații și persoanele strămutate în interiorul țării în Iordania, Liban, Turcia și Irak. De la crearea sa în 2014, acesta a evoluat de la furnizarea de asistență pentru redresarea rapidă prin acoperirea nevoilor de bază la sprijinirea țărilor-gazdă prin consolidarea sistemelor și a infrastructurilor

¹² Sistemul de admisie umanitară pe bază de voluntariat este un sistem ulterior de relocare prevăzut de Declarația UE-Turcia. Procedurile standard de operare ale sistemului au fost aprobate atât de Turcia, cât și de statele membre ale UE în 2017. Conform Declarației UE-Turcia, sistemul va fi activat odată ce trecerile neregulate ale frontierei dintre Turcia și UE vor fi încetate sau, cel puțin, vor fi fost reduse în mod semnificativ și durabil.

¹³ De exemplu, vizita comisarului Avramopoulos și a ministrului de interne german Seehofer în Turcia și în Grecia din 3 și 4 octombrie 2019.

naționale, precum și a autonomiei și a rezilienței refugiaților. Programele cu o valoare totală de peste 1,6 miliarde EUR, de care beneficiază peste 75 de proiecte, se concentrează pe domenii precum educația, asigurarea mijloacelor de subsistență, sănătatea și sprijinul socioeconomic. În iunie 2019, s-a convenit asupra unui pachet suplimentar de 100 de milioane EUR, axat pe învățământul superior, îmbunătățirea rezilienței și a protecției în Liban, Iordania și Irak.

O serie de programe de sprijinire a refugiaților și a comunităților-gazdă din **Iordania** și **Liban** au totalizat aproape 4 miliarde EUR de la începutul crizei din Siria în 2011. În 2018, printre rezultate s-au numărat accesul la educație de bază pentru aproape 290 000 de copii refugiați în Iordania și Liban, accesul la servicii medicale în Liban pentru 375 000 de persoane și acordarea de transferuri lunare pentru acoperirea nevoilor de bază pentru aproape 143 000 de refugiați în Iordania.

În martie 2019, UE a fost coorganizatoare a celei de a treia Conferințe privind sprijinirea viitorului Siriei și al regiunii. Comunitatea internațională și țările care găzduiesc refugiați și-au reafirmat angajamentul de a sprijini milioanele de persoane afectate de conflict, precum și țările și comunitățile care le găzduiesc, inclusiv Liban, Iordania și Turcia. Comunitatea internațională s-a angajat să aloce peste 6,2 miliarde EUR pentru 2019 (92 % din această sumă a fost deja pusă la dispoziție) și încă 2,1 miliarde EUR pentru 2020 și anii următori. UE și statele sale membre și-au asumat peste 80 % din aceste angajamente. Instituțiile financiare internaționale și donatorii internaționali au anunțat, de asemenea, împrumuturi în valoare de 18,5 miliarde EUR pentru 2019 și pentru perioada ulterioară.

Sprijin pentru Grecia și Cipru

Rapoartele anterioare privind progresele înregistrate au subliniat nevoia urgentă de a face progrese suplimentare în **Grecia**. Creșterea numărului de sosiri începând din vară a subliniat încă o dată nevoia de acțiune, în special în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de primire pe insulele grecești, precum și creșterea substanțială a ritmului returnărilor din Grecia în temeiul Declarației UE-Turcia. Au fost luate primele măsuri prin noi strategii naționale pentru primirea migranților și a minorilor neînsoțiți, iar guvernul s-a angajat, de asemenea, să revizuiască anumite aspecte ale cadrului juridic privind azilul, în vederea prelucrării mai rapide și a sporirii numărului de returnări. Cu toate acestea, condițiile dificile cauzate de creșterea numărului de sosiri și de apropierea iernii scot în evidență necesitatea unor acțiuni urgente. Comisia și agențiile relevante ale UE oferă tot sprijinul posibil Greciei pentru a accelera adoptarea măsurilor necesare.

UE a continuat să acorde finanțare Greciei, cu peste 2,2 miliarde EUR sub formă de sprijin începând cu 2015¹⁴. Aceasta include 8 milioane EUR acordate în septembrie 2019 pentru două proiecte ale Organizației Internaționale pentru Migrație, în vederea îmbunătățirii condițiilor de protecție și de primire a minorilor neînsoțiți, precum și a îmbunătățirii siguranței în zonele continentale. În cursul anului 2019, Programul de sprijin de urgență pentru integrare și cazare, pus în aplicare de Agenția ONU pentru refugiați (UNHCR), a continuat să furnizeze locuințe de închiriat pentru peste 25 000 de solicitanți de azil și refugiați, precum și alocații lunare pentru peste 72 000 de persoane. De asemenea, UE a finanțat activitățile Organizației Internaționale pentru Migrație și ale Fondului Națiunilor Unite pentru Copii în scopul de a oferi sprijin la fața locului în centrele de primire din zonele

¹⁴ Sprijin din Fondul pentru azil, migrație și integrare, Fondul pentru securitate internă și Instrumentul de sprijin de urgență. Activarea Instrumentului de sprijin de urgență, care a oferit finanțare pentru a răspunde nevoilor umanitare ale migranților și ale refugiaților blocați în Grecia, s-a încheiat în martie 2019. În decurs de trei ani, a fost furnizată o sumă totală de peste 643 de milioane EUR. Finanțarea anumitor activități, cum ar fi centrele specifice pentru minorii neînsoțiți și acordarea de asistență medicală, a trecut în responsabilitatea autorităților elene.

continentale¹⁵. Agențiile UE joacă un rol major, însă atât activitatea Biroului European de Sprijin pentru Azil, cât și a Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă se bazează pe trimiterea de experți din statele membre. Numărul insuficient de experți pe care statele membre s-au angajat să îi trimită a determinat o penurie persistentă de personal pe teren, ceea ce a redus eficacitatea operațiunilor. În plus, Comisia sprijină o serie de programe în curs de desfășurare gestionate de autoritățile elene, care au scopul de a acoperi lacunele existente în ceea ce privește asistența juridică, asistența medicală și serviciile de interpretare, atât pe insule, cât și în zonele continentale.

Începând din 2014, finanțarea UE în favoarea **Ciprului** a ajuns la aproape 100 de milioane EUR¹⁶, cifră care a inclus peste 4 milioane EUR sub formă de asistență de urgență. Se trimit, de asemenea, experți din statele membre, iar presiunea sporită exercitată asupra Ciprului impune creșterea acestor angajamente. În cooperare cu UE, Cipru a elaborat un plan de acțiune cuprinzător pentru gestionarea eficace a migrației, a cărui punere în aplicare este în curs de desfășurare, cu sprijin financiar și operațional din partea Comisiei și a agențiilor UE.

Comisia continuă să sprijine activitățile care ar putea asigura o solidaritate tangibilă și în Mediterana de Est. Este necesar ca statele membre să răspundă în timp util cererilor de asistență prin transfer din Cipru și Grecia. Comisia va continua să sprijine aceste eforturi, când va fi necesar, inclusiv prin posibilitatea de a acorda sprijin financiar din bugetul UE statelor membre care realizează transferuri în mod voluntar¹⁷.

• **Ruta Balcanilor de Vest**

De la începutul crizei, în 2015, s-a acordat asistență UE în valoare de peste 141 de milioane EUR pentru a ajuta Balcanii de Vest să abordeze în mod direct criza refugiaților și a migrației¹⁸. S-a acordat, de asemenea, sprijin sub formă de expertiză din partea agențiilor UE și a statelor membre, cu un accent puternic pe transpunerea normelor și a standardelor UE în politica națională și în cadrele juridice în materie de migrație. 48 de polițiști de frontieră invitați au fost trimiși în Serbia și 146 în Macedonia de Nord. Deși astfel s-a contribuit la consolidarea sistemelor de migrație, azil și gestionare a frontierelor, capacitățile administrative naționale continuă să fie limitate și, adesea, fac față cu greu provocării reprezentate de noile fluxuri de migrație.

Bosnia și Herțegovina s-a confruntat cu o creștere semnificativă a numărului de sosiri. Se estimează că începând cu ianuarie 2018, peste 45 000 de refugiați și migranți au intrat în această țară. Această situație a reprezentat o provocare importantă, aproximativ 3 300 de persoane fiind cazate în centre oficiale în prezent. Din 2018, Comisia a colaborat cu partenerii umanitari și cu autoritățile pentru a acoperi nevoile de bază ale refugiaților și migranților și pentru a ajuta această țară să își consolideze capacitatea de gestionare a migrației, alocând fonduri UE suplimentare de 34 de milioane EUR. Finanțarea a sprijinit centrele de primire temporară, precum și accesul la alimente, servicii de bază și protecție pentru persoanele cele mai vulnerabile, în beneficiul a peste 3 500 de persoane.

---

¹⁵ Inclusiv accesul la asistență medicală și la educație nonformală, crearea de zone sigure speciale pentru minorii neînsoțiți, precum și formarea personalului operațional.

¹⁶ Aproape 40 de milioane EUR în cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare (de exemplu pentru primire) și aproape 52 de milioane EUR în cadrul Fondului pentru securitate internă, pentru a sprijini politica în materie de vize, controlul frontierelor și cooperarea polițienească.

¹⁷ Statele membre de transfer ar putea primi o sumă forfetară de 6 000 EUR pentru fiecare solicitant, în aplicarea articolului 18 modificat din Regulamentul nr. 516/2014 privind Fondul pentru azil, migrație și integrare.

¹⁸ De asemenea, începând cu 2007 s-au acordat 216,1 milioane EUR pentru a sprijini partenerii din Balcanii de Vest în ceea ce privește migrația, sub formă de asistență financiară regulată, în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare.

Odată cu apropierea iernii, autoritățile din Bosnia și Herțegovina trebuie să identifice rapid spații de cazare adecvate pentru refugiații și migranții blocați în țară. UE este pregătită să acorde asistență pentru finanțarea acestor spații suplimentare, cu condiția îndeplinirii standardelor recunoscute la nivel internațional, precum și pentru a sprijini comunitățile locale cele mai afectate.

- **Ruta central-mediteraneeană**

Libia și mecanismele de tranzit de urgență

Situația din **Libia** rămâne o preocupare majoră. Acțiunea UE de protejare a persoanelor strămutate intern, a refugiaților și a migranților în Libia a fost încadrată de activitatea Grupului operativ Uniunea Africană - Uniunea Europeană - Organizația Națiunilor Unite. În urma conflictului violent care a izbucnit în aprilie 2019 în orașul Tripoli și în împrejurimile acestuia, grupul operativ a contribuit la accelerarea evacuării refugiaților și migranților din centrele de cazare situate în apropierea liniei de front și, atunci când a fost posibil, i-a ajutat să găsească siguranță în afara Libiei.

Conflictul din Tripoli și din împrejurimile acestuia a făcut sute de morți și răniți în rândul civililor, iar peste 150 000 de persoane au fost nevoite să-și părăsească locuințele. De atunci, nu a fost încă asigurată o încetare a focului durabilă și, în pofida măsurilor adoptate în vederea unei soluționări politice, situația rămâne instabilă.

Conflictul a avut un impact deosebit asupra migranților și a refugiaților, în special asupra celor aproximativ 3 300 de persoane aflate în centrele de cazare din zonele afectate de conflicte. Unul dintre acestea, centrul de cazare Tajoura, a fost lovit de atacuri aeriene care au provocat moartea a peste 50 de persoane. Când au fost eliberați, cei 482 de refugiați și migranți rămași s-au adăpostit în **Centrul de grupare și plecare gestionat de UNHCR** din Tripoli. Din cauza creșterii numărului de sosiri, capacitatea normală a acestuia este depășită, iar transferul unui mare număr de persoane vulnerabile din centrele de cazare către centrul de grupare și plecare nu a fost posibil.

Programele ample de cooperare ale UE în Libia (cu o valoare totală de 467 milioane EUR) continuă, în ciuda situației în materie de securitate, iar în luna iulie au fost adoptate noi programe prin Fondul fiduciar al UE pentru Africa¹⁹. UE și-a accelerat **sprijinul pentru persoanele vulnerabile** afectate de conflict. Aceasta include asistență directă de urgență, precum și măsuri de protecție precum îngrijirile medicale sau asistența psihosocială, inclusiv la punctele de debarcare libiene și în centrele de cazare, atunci când accesul este posibil. Circa 185 000 de produse alimentare și truse de igienă, precum și articole de asistență medicală au fost furnizate refugiaților și migranților vulnerabili ca asistență de urgență. La sfârșitul lunii septembrie, una dintre echipele centrale ale Misiunii de asistență a Uniunii Europene pentru gestionarea integrată a frontierelor în Libia, care își continuase operațiunile din Tunis, a putut să se întoarcă la Tripoli.

Evacuarea din Libia a fost un mijloc vital de salvare. Din septembrie 2017 au fost evacuate peste 4 000 de persoane, din care aproximativ 3 000 către **Mecanismul de tranzit de urgență** (ETM) al UNHCR, finanțat de UE, în Niger. Aceste evacuări către ETM au fost, de asemenea, completate de evacuări directe către Italia (808) și către Mecanismul de tranzit de urgență din România (303). Dintre persoanele evacuate în Niger, la momentul de față au fost relocate 1 856 de persoane²⁰. În prezent, mecanismul din Niger este completat de un nou ETM în Rwanda, țară care deocamdată a fost de acord să găzduiască maximum

¹⁹ Aceste programe vor consolida acțiunile în curs menite să protejeze și să acorde asistență refugiaților și migranților vulnerabili, în special în Libia, să amelioreze condițiile de viață și reziliența cetățenilor libieni și să stimuleze oportunitățile economice, migrația forței de muncă și mobilitatea în țările din Africa de Nord.

²⁰ Belgia, Canada, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Țările de Jos, Norvegia, Suedia, Elveția, Regatul Unit și Statele Unite ale Americii au efectuat relocări din Libia și din cadrul Mecanismului de tranzit de urgență.

500 de persoane simultan. În ultimele săptămâni, aproape 200 de persoane au fost evacuate în Rwanda, mai multe evacuări fiind planificate în lunile următoare. Un nou pachet de sprijin al UE pentru ETM din Rwanda este în curs de finalizare.

În același timp, autoritățile din Niger au redus plafonul pentru operațiunile ETM la nivelul anterior și, prin urmare, s-ar putea ca acesta să nu poată efectua evacuări suplimentare până la sfârșitul anului. Un motiv important al acestei schimbări este ritmul lent al relocărilor. Prin urmare, este extrem de important ca statele membre să sporească numărul și să accelereze ritmul relocărilor din cadrul mecanismelor de tranzit de urgență.

O altă măsură-cheie este cooperarea UE în materie de **returnare voluntară**. Din noiembrie 2015, acțiunile comune cu Organizația Internațională pentru Migrație au contribuit substanțial la returnarea a peste 49 000 de migranți din Libia²¹ și au oferit asistență post-sosire și asistență pentru reintegrare unui număr de peste 76 000 de persoane returnate în țările lor de origine. Această colaborare a contribuit, de asemenea, la salvarea a peste 23 000 de migranți în deșertul nigerian.

Pentru a răspunde acestor provocări constante, Grupul operativ Uniunea Africană - Uniunea Europeană - Organizația Națiunilor Unite pentru abordarea situației migranților și a refugiaților din Libia s-a reunit la nivel politic în marja Adunării Generale a ONU și a identificat o serie de priorități comune pentru următoarele etape²². Acestea includ sprijin pentru persoanele strămutate din Libia și pentru eforturile de înregistrare ale Organizației Internaționale pentru Migrație, precum crearea altor opțiuni de evacuare și menținerea presiunii pentru a pune capăt sistemului actual de detenție arbitrară. Alte domenii de acțiune au inclus măsuri consolidate de reintegrare și comunicare pentru a preveni călătoriile periculoase.

Sprijin pentru Italia și Malta

Din 2014, **Italia** a beneficiat de finanțare din partea UE în valoare de aproape 1 miliard EUR pentru azil, migrație, securitate și gestionarea frontierelor²³. În iulie 2019, UE a alocat asistență de urgență în valoare de 0,7 milioane EUR Ministerului de Interne al Italiei și UNHCR pentru a sprijini evacuarea umanitară a aproximativ 450 de persoane din Libia și Niger în Italia. Un alt exemplu recent este un proiect în valoare de 30 de milioane EUR în cinci regiuni din Italia pentru a combate exploatarea lucrătorilor migranți în sectorul agricol și a facilita integrarea acestora pe piața normală a muncii. S-a acordat, de asemenea, sprijin prin intermediul experților din cadrul agențiilor UE și din statele membre, cu un total de 144 de experți trimiși în 2019 de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă și 180 de către Biroul European de Sprijin pentru Azil. Acest sprijin rămâne o parte esențială a contribuției UE la gestionarea migrației în zona centrală a Mării Mediterane și la pregătirea în acest domeniu, iar statele membre trebuie să asigure în continuare nivelul necesar de experți trimiși.

Din 2014, **Malta** a beneficiat de finanțare în valoare de 105 milioane EUR²⁴. Cel mai important sprijin acordat Maltei de către UE a fost facilitarea transferului migranților și al

---

²¹ Numărul total al returnărilor voluntare din Libia, Niger, Mali, Mauritania și Djibouti se ridică la peste 61 000.

²² Comunicat de presă comun la adresa https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/67915/joint-press-release-meeting-joint-au-eu-un-taskforce-address-migrant-and-refugee-situation_en.

²³ Fondul pentru azil, migrație și integrare și Fondul pentru securitate internă, inclusiv 275 de milioane EUR sub formă de asistență de urgență.

²⁴ Această sumă include o alocare de 21 milioane EUR în cadrul Fondului pentru azil, migrație și integrare și 84 de milioane EUR în cadrul programelor naționale ale Fondului pentru securitate internă, pentru perioada 2014-2020.

refugiaților debarcați, iar Organizația Internațională pentru Migrație a primit finanțare de urgență în valoare de aproape 0,5 milioane EUR pentru a ajuta Malta să transfere până la 500 de persoane.

Măsuri temporare în materie de debarcare

Raportul Comisiei din luna martie privind progresele înregistrate a evidențiat necesitatea de a găsi o soluție temporară mai structurată în materie de debarcare, după operațiunile de căutare și salvare.

Debarcările din zona centrală a Mării Mediterane, inclusiv cele realizate de nave ale unor ONG-uri, au demonstrat în mod clar necesitatea de a găsi soluții europene pentru o abordare durabilă a gestionării migrației, bazată pe solidaritate, responsabilitate comună și respectarea drepturilor fundamentale. La solicitarea unor state membre, Comisia a coordonat operațiuni ad-hoc de transfer pe tot parcursul anului²⁵. Coordonarea activă de către Comisie a operațiunilor post-debarcare a contribuit, de asemenea, la facilitarea debarcărilor. Aceste eforturi s-au bazat pe solidaritatea statelor membre de destinație²⁶, care au participat în mod voluntar la aceste operațiuni, dar și pe sprijinul agențiilor UE, în special al Biroului European de Sprijin pentru Azil, sub coordonarea Comisiei. Finanțarea UE a contribuit, de asemenea, la sprijinirea statelor membre în ceea ce privește debarcările ad-hoc și la instituirea procedurilor adecvate pentru prelucrarea cazurilor și transferul migranților.

În paralel, Comisia a încurajat în mod activ și a susținut instituirea unor măsuri temporare privind debarcarea, până la adoptarea unui acord privind un sistem durabil pe termen lung în contextul reformei sistemului european de azil. Pe baza discuțiilor dintre statele membre, în iunie a fost prezentat un document de lucru al președinției Consiliului care a oferit orientări privind măsurile temporare în materie de debarcare. O serie de discuții purtate la Helsinki și la Paris în luna iulie au pus bazele unei reuniuni ministeriale care a avut loc în Malta la 23 septembrie. În cadrul reuniunii, la care au participat miniștri din Italia, Franța, Malta și Germania, în prezența președinției finlandeze și a Comisiei, a fost conturat un set de mecanisme previzibile și structurale. Aceste rezultate au fost apoi discutate cu toate statele membre în cadrul Consiliului Afaceri Interne din 8 octombrie, iar Comisia a insistat ca un număr cât mai mare de state membre să subscrie la acest efort de solidaritate. În urma unor discuții constructive dintre miniștri, Comisia a organizat o discuție la nivel tehnic cu statele membre care participă la transferuri, pentru a examina practicile existente și fluxurile de lucru aplicate în contextul măsurilor de transfer voluntare coordonate de Comisie și sprijinite de agențiile UE. Comisia își menține angajamentul de a colabora cu statele membre în vederea găsirii unei soluții durabile pentru debarcările care au loc în urma operațiunilor de căutare și salvare din Marea Mediterană.

Aceste măsuri temporare demonstrează că statele membre sunt dispuse să se angajeze într-o solidaritate concretă, care ar putea servi drept sursă de inspirație pentru soluționarea provocărilor legate de fluxurile din alte părți ale Mediteranei.

• Ruta vest-mediteraneeană

Sprijinul pentru Maroc

Marocul se confruntă în ultimii ani cu o presiune puternică exercitată de migrație, fiind atât țară de tranzit, cât și țară de destinație. Pentru a ajuta țara să facă față situației, portofoliul de

²⁵ Până la 7 octombrie, în cadrul celor 14 operațiuni de debarcare coordonate de Comisie, statele membre participante s-au angajat să redistribuie 1 187 de migranți, dintre care 368 au fost deja transferați.

²⁶ Începând din 2018, Belgia, Finlanda, Franța, Germania, Irlanda, Italia, Lituania, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Portugalia, România, Slovenia, Bulgaria și Spania au participat la cel puțin una dintre operațiunile ad-hoc de transfer. Norvegia a participat, de asemenea.

cooperare al UE privind migrația se ridică în prezent la 238 de milioane EUR, sumă care include sprijinul acordat din Fondul fiduciar al UE pentru Africa. Acest sprijin, în strânsă cooperare cu Spania, a contribuit semnificativ la reducerea numărului de sosiri pe ruta vest-mediteraneeană, la combaterea migrației neregulamentare și la dezmembrarea rețelelor infracționale, precum și la sprijinirea persoanelor vulnerabile. Sprijinul acordat de UE s-a concentrat pe consolidarea capacității Marocului de a gestiona fluxurile pe teritoriul său și cele provenind de pe teritoriul său, de exemplu prin intermediul strategiei naționale marocane privind migrația și azilul, susținută de sprijinul instituțional pentru gestionarea migrației, consolidarea capacităților și gestionarea frontierelor. Li s-au oferit migranților și refugiaților vulnerabili protecție și acces la asistență juridică, punându-se accentul în special pe drepturile minorilor neînsoțiți; s-a oferit, de asemenea, finanțare pentru returnarea voluntară și pentru reintegrare. La rândul său, Marocul este un partener important în dezvoltarea migrației legale, lucrând la programe-pilot care permit corelarea formării forței de muncă calificate în Maroc cu nevoile în materie de forță de muncă ale statelor membre. Experiența dobândită din programele în curs va contribui la elaborarea de noi programe, ca parte a unei relații mai ample care acoperă aspectele legate de migrație pe termen lung.

Cel de al 14-lea Consiliu de asociere UE-Maroc din iunie a reprezentat un pas important în relansarea relațiilor dintre Maroc și UE, incluzând mobilitatea și migrația ca domeniu-cheie pentru cooperarea viitoare. În plus, îmbunătățirea climatului bilateral a dus la reluarea dialogului privind migrația și mobilitatea în cadrul parteneriatului pentru mobilitate. Acest dialog a fost susținut de o serie de reuniuni la nivel înalt și de contacte între experți care au avut loc recent atât la Bruxelles, cât și în Maroc.

Sprijinul pentru Spania

Spania este unul dintre principalii beneficiari ai programelor naționale finanțate din Fondul pentru azil, migrație și integrare și din Fondul pentru securitate internă, cu o alocare totală de 737 de milioane EUR pentru perioada 2014-2020. Printre prioritățile de finanțare se numără consolidarea Biroului pentru azil și a sistemului de primire, integrarea resortisanților străini, trimiterea mai multor echipamente și forțe la frontiere și returnarea. În plus, din 2018 s-a acordat sprijin de urgență în valoare de peste 42 de milioane EUR pentru a ajuta autoritățile naționale să gestioneze fluxul de migrație pe coasta sudică, inclusiv prin noi centre locale de înregistrare și prin consolidarea Guardia Civil și a poliției, precum și pentru a oferi sprijin migranților la sosirea acestora. Mai mult decât atât, 240 de experți au fost trimiși de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă în 2019.

• Abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulamentare

Pe termen mediu și lung, este esențial să se colaboreze cu țările partenere în vederea asigurării rezilienței și stabilității, precum și în vederea creării de locuri de muncă și oportunități atât pentru migranți și pentru refugiați, cât și pentru comunitățile-gazdă.

În **Africa de Nord**, programele au urmărit să dezvolte atât infrastructura socială, cât și oportunitățile economice. De exemplu, două programe de stabilizare a comunităților, desfășurate în peste 50 de localități din Libia, au contribuit la îmbunătățirea accesului a peste 1,7 milioane de persoane la servicii de bază și au ajutat 2 500 de tineri antreprenori să beneficieze de programe de formare profesională. În Tunisia, UE a investit peste 200 de milioane EUR în programe care sprijină crearea de locuri de muncă și dezvoltarea economică, peste 60 000 de tineri beneficiind de microcredite menite să susțină dezvoltarea întreprinderilor mici. Din 2014, sprijinul acordat de UE prin intermediul cooperării bilaterale

cu Marocul a ajuns la 1 miliard EUR, fonduri care au sprijinit crearea de locuri de muncă și mediul de afaceri²⁷.

În *Cornul Africii* și *regiunea Sahel și a Lacului Ciad*, se pune accentul pe sprijinirea oportunităților economice și de ocupare a forței de muncă, precum și pe reziliența comunităților, guvernanta și îmbunătățirea gestionării migrației. În cadrul componentei Sahel și Lacul Ciad, s-a acordat o atenție deosebită problemei introducerii ilegale de migranți și securității. În Cornul Africii, programele au vizat în multe cazuri populațiile mari de refugiați și de persoane strămutate în această regiune; în mai 2019, au fost aprobate noi programe, care includ sprijin pentru sănătate și educație în Sudanul de Sud și sprijin pentru comunitățile vulnerabile și populațiile strămutate din Sudan, Etiopia și regiunea Marilor Lacuri.

Printre acțiunile desfășurate în Asia se numără, de exemplu, programul suplimentar în valoare de 27 de milioane EUR menit să ofere sprijin *Afganistanului* pentru crearea de oportunități economice în orașele cu un aflux mare de persoane strămutate.

Planul de investiții externe al UE va oferi sprijin suplimentar care vizează mijloacele de subzistență și economiile din Africa Subsahariană și din vecinătatea UE, contribuind astfel la combaterea cauzelor profunde ale migrației neregulate. În cadrul planului, s-au aprobat până acum peste 4 miliarde EUR (1,54 miliarde EUR pentru 28 de programe de garantare și 2,6 miliarde EUR pentru 121 de proiecte cu finanțare mixtă aprobate²⁸). Garanțiile ar trebui să deblocheze investiții în valoare de până la 17,5 miliarde EUR, în domenii precum accesul la finanțare pentru microîntreprinderi și pentru întreprinderile mici și mijlocii, energia și conectivitatea, orașele, agricultura și domeniul digital. Se preconizează că proiectele de finanțare mixtă aprobate vor debloca aproape 24 de miliarde EUR și că, până în 2020, planul își va atinge obiectivul de a mobiliza investiții totale de peste 44 de miliarde EUR.

Fondul fiduciar al UE pentru Africa

De la înființarea sa în 2015, Fondul fiduciar a oferit sprijin pentru evacuări care au salvat vieți, a îmbunătățit gestionarea migrației, a contribuit la combaterea rețelelor de introducere ilegală de migranți și a abordat cauzele profunde ale migrației neregulate în 26 de țări africane. Valoarea totală a Fondului este de aproximativ 4,5 miliarde EUR, din care aproximativ 4 miliarde EUR provin din fondurile UE și 528 de milioane EUR din partea statelor membre, Elveției și Norvegiei. Fondul fiduciar s-a dovedit a fi un instrument flexibil, care a permis o reacție rapidă la nevoile emergente, cu 210 programe adoptate până în prezent.

Printre acțiunile-cheie sprijinite până acum de Fondul fiduciar se numără:

- ajutarea persoanelor să părăsească Libia, contribuind până acum la aproximativ 49 000 de returnări voluntare asistate și peste 4 000 de evacuări;
- sprijinirea eforturilor de gestionare a migrației din Libia, Maroc și Tunisia în vederea combaterii migrației neregulate, a traficului de persoane și a introducerii ilegale de migranți;
- în Gambia, 25 000 de persoane beneficiază de un program care pune accentul pe aspecte precum coeziunea socială și ocuparea forței de muncă în domeniul energiei din surse regenerabile, al ecoturismului și al agriculturii moderne;

²⁷ Poziția Marocului în indicele „Doing Business” al Băncii Mondiale s-a îmbunătățit, țara clasându-se pe locul 60 în 2018, în comparație cu locul 128 în 2010.

²⁸ Garanțiile au scopul de a mobiliza finanțare suplimentară, în special din partea sectorului privat, deoarece reduc riscul pentru investițiile private și absorb o parte din pierderile potențiale suportate de finanțatori și de investitori. *Finanțarea mixtă* constă în combinarea fondurilor nerambursabile cu alte surse de finanțare mai comerciale.

- un program din Côte d'Ivoire, aflat în prezent la stadiul discuțiilor cu autoritățile, va contribui la modernizarea registrului de stare civilă și la instituirea unui sistem național securizat al registrului de stare civilă;
- în Cornul Africii, sprijinul s-a concentrat pe asigurarea securității alimentare, peste 300 000 de persoane beneficiind de sprijin pentru creșterea animalelor, și contribuie la ocuparea forței de muncă, peste 30 000 de persoane beneficiind de programe de formare pentru dezvoltarea competențelor profesionale;
- printr-un program desfășurat în Sudanul de Sud, peste 28 000 de profesori de școală primară din aproape 2 500 de școli beneficiază de suplimente salariale, care îi încurajează pe profesori să rămână în serviciu și crește prezența lor la ore, contribuind astfel la menținerea copiilor la școală.

Fondul fiduciar a reușit, așadar, să răspundă multor nevoi esențiale. Fondurile disponibile în toate cele trei componente ale programului (Africa de Nord, Cornul Africii, regiunea Sahel și a Lacului Ciad) vor începe să se epuizeze la sfârșitul anului. Prin urmare, va fi esențial să se realimenteze Fondul fiduciar pentru 2020 pentru ca aceste programe cruciale să poată continua. În acest sens, contribuțiile din partea statelor membre vor fi imperios necesare, iar Comisia va identifica nevoile precise.

• Eforturile depuse de UE pentru ajutarea refugiaților și a migranților din întreaga lume

Sprijinul acordat refugiaților, migranților și persoanelor strămutate în interiorul țării este unul dintre principalele rezultate ale acțiunilor umanitare și de dezvoltare desfășurate de UE în întreaga lume. Aceste acțiuni oferă asistență imediată persoanelor în cauză, demonstrează solidaritatea cu eforturile țărilor gazdă și asigură, totodată, o mai mare stabilitate a mișcărilor migratorii. Pe lângă activitățile din Turcia, există multe exemple în care UE oferă ajutor urgent și direct refugiaților în întreaga lume.

Criza din **Venezuela** a provocat o strămutare masivă, peste 4 milioane de persoane părăsind până acum țara. UE a mobilizat aproape 150 de milioane EUR atât pe teritoriul Venezuelei, cât și în afara acestuia. În regiune, peste 1,3 milioane de persoane au beneficiat de ajutor de urgență, oferindu-se sprijin suplimentar pentru capacitățile țărilor gazdă și pentru educație. O conferință care va avea loc la Bruxelles în octombrie 2019 va oferi comunității internaționale ocazia de a sprijini în continuare țările din regiune care găzduiesc refugiați venezueleni²⁹.

Cornul Africii găzduiește o cincime din refugiații și persoanele strămutate din lume și este una dintre regiunile în care UE și-a concentrat sprijinul acordat în ultimii ani. Printre noile proiecte din acest an se numără sprijinul acordat refugiaților din Etiopia, Sudan și Sudanul de Sud, precum și ajutorul umanitar direct în valoare de peste 67 de milioane EUR.

În august 2019 s-au împlinit doi ani de la aflulul masiv de refugiați **rohingya** din Myanmar în Bangladesh. Cei aproape un milion de refugiați rohingya din Bangladesh depind în totalitate de asistența internațională. Începând din 2017, finanțarea UE ca răspuns la această criză a ajuns la aproape 140 de milioane EUR; aceasta s-a axat pe nevoile esențiale ale refugiaților și ale comunităților gazdă, adoptând din ce în ce mai mult o abordare de dezvoltare și ținând seama și de riscurile specifice de dezastre naturale.

²⁹ Organizată în comun de UE, de Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și de Organizația Internațională pentru Migrație la 28-29 octombrie.

4. COMBATEREA INTRODUCERII ILEGALE DE MIGRANȚI, ÎMBUNĂTĂȚIREA RETURNĂRII ȘI A READMISIEI

- **Combaterea introducerii ilegale de migranți**

Punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE împotriva introducerii ilegale de migranți și a setului complementar de măsuri operaționale adoptate de Consiliu în decembrie 2018 a continuat să aibă un impact asupra introducerii ilegale de migranți atât în interiorul UE, cât și în afara acesteia³⁰.

În prezent, *Centrul european privind introducerea ilegală de migranți* din cadrul Europol oferă o centralizare eficientă a acțiunilor. Principala sarcină a centrului este să ofere sprijin poliției și autorităților de frontieră pentru coordonarea operațiunilor transfrontaliere foarte complexe de combatere a introducerii ilegale de migranți. Centrul a fost completat în iulie 2019 cu un grup operativ comun de legătură privind introducerea ilegală de migranți și traficul de persoane, ceea ce le permite ofițerilor de legătură din statele membre ale UE să colaboreze și mai strâns în anchetele comune. În primele 9 luni ale anului 2019, acest centru a sprijinit organizarea a 7 zile de acțiune comună, care au dus la 474 de arestări și 75 de cauze penale prioritare. De asemenea, programe comune de formare sunt în curs de elaborare de către Agenția UE pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii. La 1 octombrie 2019, a avut loc cea de a doua reuniune între serviciile Comisiei și organizațiile societății civile pentru a discuta punerea în aplicare pe teren a legislației UE privind introducerea ilegală de migranți³¹.

Cooperarea strânsă cu țările terțe rămâne esențială pentru prevenirea introducerii ilegale de migranți. Un pas în acest sens îl constituie campaniile de informare și sensibilizare, pentru care s-a acordat până acum sprijin în valoare de peste 27 de milioane EUR și se pregătește un nou program³². Comunitățile din diaspora, cum ar fi diaspora senegaleză din mai multe state membre ale UE, au fost implicate în această activitate³³. S-a înființat un grup de lucru consacrat campaniilor de informare și de sensibilizare în cadrul Rețelei europene de migrație, grup în care statele membre, instituțiile UE și organizațiile internaționale fac schimb de bune practici și asigură o coordonare mai strânsă.

Aceste eforturi sunt completate de cooperarea în materie de aplicare a legii care vizează combaterea rețelelor implicate în introducerea ilegală de migranți prin intermediul unor *parteneriate operaționale comune*. În Niger, eforturile unei echipe comune de anchetă, la care participă reprezentanți ai autorităților din Niger, Franța și Spania, au dus până acum la investigarea a peste 202 cazuri. Senegal și Guinea vor lansa în curând două proiecte, care vor viza atât introducerea ilegală de migranți, cât și traficul de persoane. În Senegal, se pune accentul pe cooperarea dintre ministere și agenții. În Guinea, proiectul va acorda, de asemenea, atenție gestionării frontierelor și documentelor de călătorie. O altă măsură-cheie este cooperarea UE cu Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate. Un program regional a fost lansat recent în cadrul Fondului fiduciar al UE pentru Africa cu scopul de a contribui la dezmembrarea rețelelor infracționale care operează în Africa de Nord și care sunt implicate atât în introducerea ilegală de migranți, cât și în traficul de persoane.

Combaterea introducerii ilegale de migranți reprezintă, de asemenea, o parte esențială a activității *misiunilor și operațiunilor din cadrul politicii de securitate și apărare comune*,

³⁰ <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2018/12/06/migrant-smuggling-council-approves-a-set-of-measures-to-fight-smuggling-networks/>

³¹ Ca urmare a evaluării pachetului privind facilitarea [SWD(2017)120], Comisia s-a angajat să colaboreze cu părțile interesate relevante cu privire la punerea în aplicare a legislației, în special în ceea ce privește neincriminarea asistenței umanitare acordate migranților.

³² Cererea de propuneri poate fi consultată la adresa: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/amif-2019-ag-call-04>.

³³ Belgia, Germania, Spania, Grecia, Italia, Malta, Portugalia.

cum ar fi operația Sophia (EUNAVFOR Med) și Misiunea UE de asistență pentru gestionarea integrată a frontierelor în Libia (EUBAM Libya). Celula de informare privind criminalitatea din cadrul operațiunii Sophia s-a dovedit deosebit de utilă pentru dezvoltarea unei cunoașteri operaționale comune între agențiile UE implicate și operația Sophia. Deși este binevenită prelungirea suplimentară a mandatului operației până la 31 martie 2020, suspendarea actuală temporară, din martie 2019, a desfășurării activelor sale navale a afectat capacitatea operației de a-și îndeplini mandatul în toate aspectele sale. EUBAM Libya colaborează cu sistemul judiciar al Libiei și cu mecanismele de coordonare, vizând în special nevoia acestei țări de a deține controlul asupra frontierelor sale pentru a stopa rețelele de criminalitate organizată, inclusiv cele care introduc ilegal migrați.

- **Returnarea și readmisia**

Conform datelor raportate către Eurostat, 478 155 de persoane aflate în situație de ședere ilegală în UE au primit ordinul de părăsire a teritoriului în 2018, iar 170 380 de persoane au fost efectiv returnate într-o țară terță. S-a înregistrat astfel o rată de returnare de 36 % în 2018, ceea ce reprezintă o ușoară scădere față de 2017 (rata de returnare de 37 %) ³⁴. ³⁵ Unele țări ai căror resortisanți primesc un număr substanțial de decizii de returnare ³⁶ înregistrează rate de returnare foarte scăzute, cum ar fi 1,7 % pentru Mali și 2,8 % pentru Guineea.

Sunt necesare mai multe eforturi în materie de returnare și readmisie

Cele 23 de ***acorduri și regimuri de readmisie în vigoare*** ³⁷ – sprijinite de instrumente de gestionare a cazurilor finanțate de UE, de proiecte de consolidare a capacităților pentru țările terțe și de schimburi de ofițeri de legătură – aduc beneficii prin îmbunătățirea nivelului de cooperare și prin sporirea eficacității fluxurilor operaționale; se analizează, totodată, posibilitatea încheierii de noi acorduri și regimuri în contextul dezvoltării relațiilor cu partenerii. Cu toate acestea, rezultatele rămân dezamăgitoare în ceea ce privește numărul de persoane returnate.

Creșterea numărului de returnări necesită eforturi suplimentare, atât în statele membre, cât și în țările terțe. În primul rând, ***sistemele de returnare ale statelor membre*** trebuie să fie orientate astfel încât să asigure faptul că persoanele care primesc decizii de returnare sunt disponibile efectiv pentru returnare. Printre măsurile-cheie în acest sens se numără monitorizarea activă a situației resortisanților țărilor terțe pe parcursul întregii proceduri de returnare și a măsurii în care aceștia respectă obligația de returnare, pentru a preveni sustragerea și deplasările secundare, precum și consolidarea asistenței acordate resortisanților țărilor terțe care sunt cooperanți și dispuși să plece în mod voluntar. Este necesar, de asemenea, să se finalizeze negocierile pentru Directiva reformată privind returnarea ³⁸; aceste negocieri au avansat, iar Consiliul a adoptat o abordare generală parțială la 7 iunie 2019. Parlamentul European nu a adoptat o poziție cu privire la acest dosar în perioada mandatului 2014-2019. Cu toate acestea, în așteptarea aprobării reformării, statele membre își pot

---

³⁴ A scăzut numărul total de returnări în țările din Balcanii de Vest, țări care înregistrează, în general, rate de returnare foarte bune. Dacă se exclud Balcanii de Vest, rata de returnare a crescut de la 29 % în 2017 la 32 % în 2018.

³⁵ Ratele medii de returnare variază semnificativ de la un stat membru la altul. Această variație nu reflectă neapărat eficacitatea sistemelor de returnare, ci se poate datora și unor abordări diferite în ceea ce privește colectarea și prelucrarea datelor. Pe lângă factorii interni, structura migrației poate avea o influență semnificativă, având în vedere diferențele dintre țările terțe de origine în ceea ce privește nivelul de cooperare, inclusiv în materie de returnare și readmisie.

³⁶ Țările terțe cu cel mai mare număr de resortisanți (peste 10 000 pe an) cărora li s-a emis o decizie de returnare au rămas în mare parte aceleași în 2018: Maroc, Ucraina, Albania, Afganistan, Algeria, Irak, Pakistan, Guineea, Mali, Tunisia, India și Nigeria.

³⁷ S-a încheiat negocierea celui de al 24-lea astfel de acord, cu Belarus, însă acesta nu a fost încă semnat.

³⁸ COM(2018) 634 final.

îmbunătăți deja performanțele în materie de returnare și readmisie prin intermediul măsurilor ulterioare Planului de acțiune reînnoit privind returnarea, prezentat de Comisie în 2017.³⁹

De asemenea, statele membre ar trebui să utilizeze pe deplin instrumentele de readmisie și toate instrumentele instituite. Comisia va continua să sprijine statele membre în **punerea în aplicare a acordurilor de returnare** și va continua negocierile pentru alte instrumente, ori de câte ori acțiunea la nivelul UE va aduce o valoare adăugată procesului.

Atât negocierea, cât și punerea în aplicare a instrumentelor de readmisie se bazează pe exprimarea, printr-un mesaj puternic și coerent, a faptului că UE și statele sale membre se așteaptă ca țara terță în cauză să coopereze. Acest lucru poate implica utilizarea într-o măsură mai mare a **pârghiilor politice ample**. În acest sens, Codul de vize revizuit al UE, în vigoare din februarie 2020, va fi un instrument suplimentar important, care îi va oferi UE posibilitatea de a adopta măsuri restrictive privind vizele pentru țările terțe care nu cooperează suficient în materie de readmisie. Ar trebui să se creeze, totodată, stimulente și pârghii suplimentare și în alte domenii de politică, printr-o abordare de la caz la caz.

De asemenea, va fi esențial să se asigure operaționalizarea deplină a **Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă** în ceea ce privește mandatul său extins din domeniul returnării⁴⁰. Odată cu consolidarea substanțială a agenției, consolidarea capacităților de returnare de care dispune aceasta pentru a-și intensifica și mai mult sprijinul acordat activităților statelor membre, prin intermediul unui grup de observatori, escorte și specialiști în materie de returnare, ar trebui să contribuie la eficientizarea politicii UE în materie de returnare în următorii ani. Acesta va fi, de asemenea, unul dintre rolurile noii rețele europene a ofițerilor de legătură în materie de imigrație⁴¹.

5. CONSOLIDAREA GESTIONĂRII FRONTIERELOR EXTERNE

Din 2016, Comisia continuă să lucreze, împreună cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă și cu statele membre, la punerea în aplicare a Regulamentului privind poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european, în vederea **gestionării europene integrate a frontierelor**, ca responsabilitate partajată între agenție și autoritățile naționale. Eforturile noii agenții de a asigura faptul că standardele Uniunii pentru gestionarea frontierelor sunt garantate la toate frontierele externe, inclusiv prin crearea unui mecanism de tratare a plângerilor care va fi gestionat de un ofițer pentru drepturile fundamentale independent, reprezintă un aspect important în acest sens.

În prezent, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă se află în centrul activităților UE de sprijinire a statelor membre în ceea ce privește protecția frontierelor externe. În ceea ce privește răspunsul practic, o **rezervă de reacție rapidă**, compusă din 1 500 de polițiști de frontieră și alți membri de personal relevanți, precum și o rezervă de echipamente pentru reacție rapidă au fost constituite cu scopul de a fi trimise în situații de urgență la frontierele externe ale oricărui stat membru. De asemenea, agenția a continuat să furnizeze statelor membre asistență operațională de-a lungul principalelor rute de migrație, la frontierele externe atât maritime, cât și terestre, inclusiv în ceea ce privește returnarea. De la jumătatea lunii octombrie 2019, s-au trimis în total aproape 1 400 de polițiști de frontieră și

³⁹ COM(2017) 200 final.

⁴⁰ Acest mandat îi permite agenției să sprijine statele membre în toate etapele procesului de returnare, inclusiv, de exemplu, prin identificarea resortisanților țărilor terțe care nu au drept de ședere, prin obținerea de documente de călătorie valabile din țările terțe și prin acordarea de sprijin pentru plecarea voluntară și reintegrarea în țara de origine.

⁴¹ Regulamentul (UE) 2019/1240, care a intrat în vigoare la 24 august 2019. Acesta instituie un mecanism de coordonare la nivelul UE prin intermediul unui comitet director și al unei platforme de schimb de informații. Regulamentul prevede, de asemenea, posibilitatea ca acțiunile comune și activitățile de consolidare a capacităților să fie finanțate din fonduri UE.

alți experți, precum și echipamente⁴². În plus, din 2016, agenția utilizează și observațiile spațiale, prin intermediul programului Copernicus, pentru a sprijini supravegherea frontierelor UE.

În plus, agenția are sarcina de a efectua anual *evaluări ale vulnerabilităților*, menite să evalueze capacitatea și nivelul de pregătire a statelor membre pentru a face față amenințărilor și provocărilor la frontierele externe. Acestea includ o evaluare a echipamentului, a infrastructurii, a bugetului și a resurselor financiare ale statelor membre, precum și a planurilor pentru situații neprevăzute pe care acestea le-au întocmit pentru abordarea unor posibile crize la frontierele externe. Agenția emite recomandări cu privire la capacitatea de control la frontiere a statelor membre. În acest scop, agenția a efectuat astfel de evaluări pentru toate statele membre în trei cicluri anuale – și anume în 2017, 2018 și 2019 – și a recomandat măsuri concrete privind vulnerabilitățile identificate în 131 de cazuri în total, solicitând statelor membre în cauză să ia măsurile adecvate, cum ar fi sporirea capacităților respective sau adaptarea trimiterii de resurse umane și de echipamente, precum și a utilizării acestora pentru a atenua vulnerabilitățile constatate. Agenția urmărește îndeaproape punerea în aplicare a acestor recomandări.

Un alt aspect esențial al Regulamentului din 2016 a fost faptul că acesta permite prelucrarea *datelor cu caracter personal* colectate de agenție în scopul efectuării de analize ale riscurilor și al trimiterii acestora către agențiile UE și către statele membre⁴³. În sfârșit, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă continuă să ofere sprijin țărilor terțe și să contribuie la îndrumarea resortisanților țărilor terțe care au nevoie de protecție către autoritățile relevante, asigurând în același timp securitatea internă a UE.

Comisia a negociat *acorduri privind statutul* cu cinci țări din Balcanii de Vest pentru a permite trimiterea de echipe cu competențe executive pe teritoriul lor. Acordul cu Albania a intrat în vigoare la 1 mai 2019, iar echipele de polițiști de frontieră au fost trimise rapid la frontiera dintre Albania și Grecia. Acordul cu Muntenegru a fost semnat la 7 octombrie și se află acum în procesul de aprobare de către Parlamentul European. Alte acorduri au fost parafate cu Macedonia de Nord (iulie 2018), Serbia (septembrie 2018) și Bosnia și Herțegovina (ianuarie 2019) și urmează să fie semnate.

În martie 2019, Parlamentul European și Consiliul au ajuns la un acord cu privire la *consolidarea în continuare și echiparea completă a poliției de frontieră și gărzii de coastă*, noul regulament urmând să intre în vigoare la începutul lunii decembrie 2019. Printre principalele elemente operaționale noi se vor număra constituirea corpului permanent de *10 000 de membri ai personalului operațional care vor exercita competențe executive*, precum și dezvoltarea rezervei de echipamente proprii a agenției. Valoarea noii legislații a fost subliniată și de dificultatea continuă de a asigura suficient sprijin din partea statelor membre în cadrul apelurilor lansate de agenție pentru furnizarea de expertiză pentru operațiunile esențiale la frontiere, inclusiv în Grecia, Spania și Bulgaria. Lipsa recurentă a unor angajamente suficiente din partea statelor membre a dus la realocarea internă a resurselor umane și a echipamentelor tehnice de către statele membre gazdă, finanțate de agenție. Acest demers ar putea compensa temporar lacunele reale, dar nu este conform cu responsabilitatea partajată a autorităților competente din toate statele membre și a agenției de a asigura o protecție eficace a frontierelor externe.

Agenția va avea, de asemenea, un mandat consolidat în materie de *returnare* și va coopera mai strâns cu țările terțe, inclusiv cu cele din afara vecinătății imediate a UE. Această consolidare va oferi agenției nivelul adecvat de ambiție pentru a răspunde provocărilor

---

⁴² Nave de patrulare în larg, 18 nave/ambarcațiuni de patrulare de coastă, 5 aeronave; 4 elicoptere, 103 autoturisme de patrulare, 14 birouri mobile și alte echipamente ușoare.

⁴³ Datele cu caracter personal sunt anonimizate în produsele finale de analiză a riscurilor.

comune cu care se confruntă Europa în ceea ce privește gestionarea migrației și a frontierelor sale externe.

Se dezvoltă o serie de *instrumente consolidate de control la frontieră* în urma adoptării normelor privind interoperabilitatea sistemelor de informații și a noilor sisteme de informații cheie⁴⁴. Acestea vor elimina lacunele în materie de informații și unghiurile moarte, contribuind la detectarea identităților multiple și la combaterea fraudei de identitate. Comisia sprijină statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare, pentru a se asigura că se începe, până la sfârșitul anului 2020, procesul care vizează interoperabilitatea deplină a sistemelor UE de informații pentru gestionarea securității, a frontierelor și a migrației. Va fi esențial ca Parlamentul European și Consiliul să încheie rapid procesul de adoptare a tuturor actelor legislative conexe, astfel încât să se ajungă la un sistem eficace care să elimine lacunele în materie de informații și să asigure utilizarea optimă a acestor instrumente-cheie. Printre acestea se numără negocierile în curs privind revizuirea Sistemului de informații privind vizele, Eurodac și modificările aferente pentru Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile.

6. CADRUL JURIDIC, RELOCAREA, VIZELE ȘI CĂILE LEGALE

Necesitatea *reformării sistemului european comun de azil* a fost una dintre lecțiile cele mai clare ale crizei din 2015, în special necesitatea de a găsi o modalitate mai bună de a alocă statului membru al primei intrări responsabilitatea pentru cererile de azil, într-o situație de sosiri masive. Discuțiile privind reforma sistemului Dublin, propusă în 2016, împreună cu alte șase propuneri⁴⁵ de revizuire a legislației în materie de azil, au explorat diferitele moduri în care statele membre ar putea demonstra solidaritatea în caz de nevoie. S-au înregistrat progrese reale în vederea ajungerii la un acord preliminar în ceea ce privește cinci dintre cele șapte propuneri. Majoritatea statelor membre au insistat, însă, asupra unei abordări care vizează întregul pachet, ceea ce înseamnă că trebuie să se găsească o cale de urmat în ceea ce privește elementele-cheie ale Regulamentului Dublin și ale Regulamentului privind procedura de azil. Parlamentul European a adoptat un set complet de mandate.

Relocarea este o alternativă sigură și legală la călătoriile neregulate și periculoase pentru refugiați și demonstrează solidaritatea europeană cu țările din afara UE care găzduiesc un număr mare de persoane care fug din calea războiului sau a persecuțiilor. Până la adoptarea cadrului de relocare al Uniunii propus, se aplică mecanisme temporare. Din 2015, au fost relocați aproape 63 000 de refugiați. În cadrul actualului mecanism european de relocare, 20 de state membre s-au angajat să ofere peste 50 000 de locuri persoanelor care au cea mai mare nevoie de sprijin. Până la 7 octombrie 2019, s-au realizat 39 000 de relocări (78 % din totalul angajamentelor asumate). Statele membre trebuie să mențină ritmul și să asigure că se realizează efectiv relocări pentru restul de angajamente asumate înainte de expirarea programului la sfârșitul anului. Statele membre au răspuns la solicitarea Comisiei de a continua relocarea în 2020, exprimându-și deja angajamentul de a pune la dispoziție aproximativ 30 000 de locuri de relocare pentru 2020. Se confirmă, astfel, angajamentul

⁴⁴ Regulamentul (UE) 2019/817 (20.5.2019) și Regulamentul (UE) 2019/818 (20.5.2019). Noile sisteme cheie sunt Sistemul UE de intrare/ieșire și Sistemul european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS). Măsurile de consolidare a Sistemului de Informații Schengen și de extindere la resortisanții țărilor terțe a Sistemului european de informații cu privire la cazierile judiciare sunt, la rândul lor, esențiale.

⁴⁵ Propunerile sunt menite să revizuiască 1) Regulamentul Dublin (care definește statul membru responsabil pentru un solicitant de azil), 2) Regulamentul Eurodac (extinzând domeniul de aplicare a bazei de date cu amprente digitale ale solicitanților de azil), 3) Regulamentul privind Agenția pentru Azil a UE (agenția care acordă sprijin operațional statelor membre), 4) Regulamentul privind procedurile de azil (care înlocuiește actuala directivă și simplifică normele), 5) Regulamentul privind condițiile de primire (care stabilește criteriile pentru obținerea statutului de refugiat), 6) Directiva privind condițiile de primire (care garantează standarde minime pentru găzduirea solicitanților de azil) și 7) Regulamentul privind cadrul de relocare (un nou instrument de stabilire a căilor legale de acces pentru persoanele care au nevoie de protecție).

continuu al statelor membre în ceea ce privește relocarea, care reprezintă o cale sigură și legală către UE.

Turcia, Liban și Iordania rămân cele trei țări cu cel mai ridicat nivel de relocare în Europa; eforturile se concentrează, de asemenea, asupra țărilor de pe ruta central-mediteraneeană, în special Egipt, Niger/Libia și Ciad. Ar trebui să se acorde o prioritate deosebită relocărilor din cadrul mecanismelor de tranzit de urgență din Niger și Rwanda.

Codul vizelor, revizuit recent, completează reforma normelor privind vizele Schengen care a fost inițiată de Comisie în martie 2018 și care facilitează procesul de eliberare a vizelor pentru călătorii de bună credință sau pentru șederi de scurtă durată, consolidând în același timp standardele de securitate și reducând migrația neregulamentară. Acesta ar fi completat de un acord rapid între Parlamentul European și Consiliu cu privire la propunerea Comisiei de modernizare a Sistemului de informații privind vizele⁴⁶.

Politica și instrumentele privind **migrația legală**, în special cele destinate atragerii de talente din afara UE, au cunoscut evoluții semnificative în ultimii ani. Acestea au avut un impact real: de exemplu, reforma din 2016 a normelor în materie de imigrație pentru studenți, cercetători, stagiați și voluntari a contribuit la creșterea numărului de resortisanți ai țărilor terțe care vin în UE să studieze, număr care a crescut de la mai puțin de 200 000 în 2011 la 320 000 în 2018⁴⁷. Din păcate, negocierile privind propunerea de reformă menită să sporească atractivitatea cărții albăstre a UE și să stimuleze competitivitatea UE au stagnat. În paralel, cadrul privind migrația legală la nivelul UE în ansamblu a făcut obiectul unei evaluări cuprinzătoare („verificarea adecvării”)⁴⁸. Rezultatele vor alimenta procesul de reflecție în curs cu privire la etapele următoare.

În paralel, s-au înregistrat progrese concrete în acest domeniu prin dezvoltarea unor **proiecte-pilot privind migrația legală**, care sunt concepute de statele membre împreună cu principalele țări partenere de origine și de tranzit și sprijinite de Comisie. Obiectivul acestor proiecte este să coreleze noi competențe ale resortisanților țărilor terțe cu nevoile pieței forței de muncă din UE. În prezent, cinci proiecte-pilot privind migrația legală sunt puse în aplicare cu finanțare din partea UE; acestea vizează crearea unor sisteme de mobilitate circulare și pe termen lung pentru tinerii absolvenți și pentru lucrătorii din anumite țări partenere (Egipt, Maroc, Nigeria și Tunisia). Dincolo de beneficiile pe care le pot aduce direct țărilor terțe și migranților, aceste proiecte-pilot pot oferi țărilor partenere și mai multe stimulente pentru a se implica în gestionarea eficace a migrației. Prin urmare, Comisia încurajează în continuare statele membre să continue să dezvolte proiecte-pilot, extinzând aria geografică vizată dincolo de Africa de Nord (regiune pe care s-a pus în principal accentul până acum).

Comisia și-a sporit în mod semnificativ sprijinul acordat statelor membre și tuturor părților interesate relevante în domeniul **integrării**, prin oferirea de finanțare, coordonarea politicilor și promovarea schimburilor de experiență și de practici. De la lansarea, în 2016, a planului de acțiune privind integrarea, s-au realizat o gamă largă de acțiuni în diferite domenii: educația, integrarea pe piața forței de muncă, facilitarea accesului la servicii de bază și promovarea participării. În domeniul integrării pe piața forței de muncă, Comisia a elaborat un instrument de stabilire a profilului de competențe al resortisanților din țările terțe⁴⁹ și a colaborat strâns cu partenerii sociali și economici pentru a pune în aplicare **Parteneriatul european pentru**

⁴⁶ Baza de date care conține informații privind cererile și deciziile de acordare a vizelor va fi consolidată prin verificări mai eficace ale antecedentelor solicitanților de viză și prin eliminarea lacunelor în materie de informații prin intermediul unui schimb de informații mai bun. Negocierile pentru Sistemul de informații privind vizele sunt avansate, trilogurile urmând să înceapă în curând.

⁴⁷ Primele permise de studii eliberate de statele membre acoperite de fosta Directivă privind studenții și de actuala Directivă privind studenții și cercetătorii, adică exceptând Danemarca, Irlanda și Regatul Unit.

⁴⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en.

⁴⁹ <https://ec.europa.eu/migrantskills/#/>.

integrare, care vizează consolidarea integrării pe piața muncii a refugiaților⁵⁰, prin mai multe acțiuni și inițiative lansate în numeroase state membre, precum și cu sectorul privat, prin inițiativa „Angajatorii își unesc eforturile pentru a contribui la integrare”⁵¹.

Comisia și-a intensificat, de asemenea, sprijinul acordat **autorităților locale și regionale**, aflate în prima linie a eforturilor de integrare a migranților în comunitățile noastre. S-au lansat recent opt mari rețele de orașe și regiuni care vor lucra în domeniul integrării. De asemenea, Comisia și-a unit forțele cu Comitetul Regiunilor, care a lansat inițiativa „Orașele și regiunile în serviciul integrării migranților”, o platformă prin care primarii și liderii regionali din Europa pot face schimb de exemple pozitive. Comisia și-a intensificat, totodată, sprijinul acordat statelor membre prin intermediul Rețelei europene de integrare, prin lansarea a trei proiecte de asistență reciprocă menite să încurajeze sprijinul reciproc între statele membre în vederea punerii în aplicare de noi politici sau programe de integrare.

7. CONCLUZII

Prezentul raport descrie eforturile continue depuse la nivelul UE pentru abordarea provocării reprezentate de migrație de la începutul crizei în 2015. UE a reușit nu numai să gestioneze fluxurile, să reducă sosirile și să salveze vieți, ci a adoptat și o abordare cuprinzătoare prin care a creat noi instrumente și a demonstrat concret că este pregătită să manifeste solidaritate și responsabilitate, oferind, totodată, sprijin practic pe teren. UE continuă să ofere protecție migranților și refugiaților, să ajute statele membre care se confruntă cu cea mai mare presiune exercitată de migrație, să construiască o frontieră externă puternică și să lucreze aprofundat cu parteneri din întreaga lume. Toate aceste eforturi au pus bazele unei politici a UE în materie de migrație mult mai solide decât în momentul izbucnirii crizei în 2015.

UE a oferit o valoare adăugată indispensabilă în abordarea provocării reprezentate de migrație. **Sprijinul operațional** furnizat statelor membre, în special de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, Biroul European de Sprijin pentru Azil și Europol, face parte integrantă din eforturile de asigurare a securității la frontiere și de returnare, de gestionare a migrației și a azilului, precum și de combatere a introducerii ilegale de migranți. Acesta reprezintă o formă concretă de solidaritate care reunește eforturile europene și naționale, consolidând încrederea. De aceea, este esențial ca statele membre să nu permită să se creeze o penurie în ceea ce privește experții trimiși să contribuie la activitățile agențiilor.

Finanțarea este unul dintre instrumentele majore care permit nu numai punerea în aplicare a politicilor UE, ci și demonstrarea solidarității UE. Acest lucru se reflectă, de asemenea, în propunerile Comisiei pentru următorul cadru financiar multianual. Se propune finanțare de aproape trei ori mai mare pentru gestionarea migrației și a frontierelor în interiorul UE, precum și introducerea unui nou instrument de finanțare externă combinat care vizează o zecime din cheltuielile efectuate în scopuri legate de migrație și care ar include și o rezervă flexibilă de mobilizat în cazul unor nevoi emergente. Finanțarea suficientă din partea UE va rămâne esențială, atât pentru a răspunde imperativelor umanitare imediate, cât și pentru a construi o infrastructură de migrație puternică pe termen lung. Dat fiind că UE trece de la o perioadă de finanțare multianuală la alta, va fi esențial să se asigure, de asemenea, continuitatea rezultatelor concrete pe teren, astfel încât să nu se piardă progresele înregistrate până acum, nu în ultimul rând cele legate de programele esențiale finanțate din fondurile

⁵⁰ Parteneriatul a fost semnat în decembrie 2017 între Comisie și partenerii sociali și economici pentru a colabora strâns în vederea promovării integrării refugiaților pe piața forței de muncă. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/legal-migration/integration/docs/20171220_european_partnership_for_integration_ro.pdf.

⁵¹ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/european-dialogue-skills-and-migration/integration-pact_en.

fiduciare. Realimentarea Fondului fiduciar al UE pentru Africa în 2020 va fi, aşadar, esenţială.

Cu toate acestea, încă se mai pierd vieţi omeneşti pe mare şi este evident că soluţiile ad-hoc nu sunt sustenabile. Există în continuare riscul unei presiuni suplimentare exercitate de migraţie, atât din cauza instabilităţii pe termen scurt, cât şi a tendinţelor pe termen mai lung, cum ar fi cele legate de demografie şi de schimbările climatice. Oferirea unor căi legale de migraţie adecvate şi integrarea constituie în continuare o provocare. Sunt necesare, de asemenea, mai multe eforturi în ceea ce priveşte returnările, readmisia şi reintegrarea persoanelor care nu au nevoie de protecţie. Din acest motiv, este mai important ca oricând să se finalizeze demersurile în vederea unui sistem european durabil pe termen lung, astfel încât migraţia să poată fi gestionată mai bine sub toate aspectele sale. În acest sens, rezultatele obţinute până acum trebuie duse mai departe în ceea ce priveşte sprijinul operaţional şi financiar, finalizarea şi punerea în aplicare a cadrului legislativ şi aprofundarea parteneriatelor cu ţările terţe. Calea de urmat, în special în ceea ce priveşte reforma legislativă, trebuie să se bazeze pe o mai mare solidaritate şi pe dorinţa tuturor de a ajunge la un compromis.

Este esenţial ca *măsurile temporare în materie de debarcare* să fie puse în aplicare cu sprijinul unei mase critice de state membre, dar se impune, totodată, necesitatea de a se accelera eforturile pentru asigurarea unui *cadru juridic* complet şi durabil al UE în materie de migraţie şi azil. Deşi s-au înregistrat unele progrese, reforma cuprinzătoare a sistemului european comun de azil nu este încă adoptată. Va fi nevoie de o abordare comună pentru a asigura un sistem de azil echitabil şi durabil care să îi permită UE să reacţioneze la viitoarele cereri într-un mod care să asigure eficienţa şi să reflecte valorile noastre.

Migraţia a devenit o prioritate şi mai importantă în relaţiile UE cu partenerii noştri pe măsură ce a devenit din ce în ce mai importantă pentru cetăţenii UE. Migraţia trebuie acum să fie pe deplin integrată în aprofundarea *parteneriatelor cu ţările terţe* şi să devină o parte de sine stătătoare a relaţiilor pe termen lung cu acestea, incluzând domenii precum migraţia legală, lupta împotriva introducerii ilegale de migranţi şi readmisia.

În plus, un sistem *Schengen* pe deplin funcţional este esenţial pentru UE şi pentru economia Uniunii. Trebuie să consolidăm în continuare robusteţea sistemului şi să creăm un climat de încredere pentru a reveni la un spaţiu Schengen fără frontiere interne.

În ultimii patru ani, punerea în aplicare a politicilor a arătat că UE a fost în măsură să răspundă unor circumstanţe neprevăzute, să găsească soluţii comune şi să colaboreze pentru a obţine rezultate reale. Nu s-au finalizat toate lucrările. Situaţia rămâne fragilă, după cum o arată creşterea recentă a numărului de sosiri pe ruta est-mediteraneeană şi reluarea ostilităţilor armate în nord-estul Siriei, ceea ce riscă să submineze stabilitatea întregii regiuni; nu avem motive să ne complăcem. Există însă baza adecvată pentru finalizarea procesului de instituire a unui sistem european puternic şi eficace în materie de migraţie şi azil, care să respecte solidaritatea şi responsabilitatea şi să dea rezultate.